

Хроніка подій на історичному факультеті за 2025 рік

17 січня відзначено 104-ту річницю від дня народження видатного українського археолога, професора, доктора історичних наук, Заслуженого діяча науки і техніки України, Заслуженого професора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Почесного громадянина Харкова Б. Шрамка. До цієї дати харківський художник, лауреат Шевченківської премії В. Ковтун передав університету портрет ученого для іменної аудиторії Б. Шрамка на історичному факультеті; урочисте вручення картини відбулося в Музеї археології за участі науковців, співробітників університету та учнів археолога, де було відзначено його вагомий внесок у розвиток археологічної науки та підготовку фахівців.

20–23 січня доцент кафедри історії Східної Європи П. Єремєєв узяв участь у семінарі «Alarmed Science — Knowledge-Production in a State of Emergency», організованому Віртуальним інститутом перспективних досліджень (VUIAS) та Центральноевропейським університетом у Будапешті. У межах заходу він поділився досвідом вивчення та викладання історії в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна в умовах повномасштабної російської агресії та долучився до дискусії щодо ролі українських науковців у створенні методологічно обґрунтованого інтелектуального продукту, покликаного протидіяти ворожій пропаганді та сприяти глобальній репрезентації України.

21 січня відбувся науковий семінар Центру болгаристики та балканських досліджень імені Марина Дринова, присвячений 100-річчю від дня народження відомого історика, одного з фундаторів харківської школи болгаристики, професора Г. Попова. У межах семінару учні вченого — доцент С. Страшнюк і професор М. Станчев — поділилися спогадами про його наукову та викладацьку діяльність; у заході взяли участь науковці з інших міст України та студенти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У цей же день делегація історичного факультету у складі декана С. Литовченка і представників кафедри історіографії, джерелознавства та археології (завідувача професора С. Посохова, професора С. Куделка і викладачки О. Вовк) привітала колектив Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова з нагоди 105-річчя заснування закладу.

22 січня на базі історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у співпраці з Харківською академією неперервної освіти відбувся II (обласний) етап Всеукраїнської олімпіади з історії, у якому взяли участь майже 200 учнів закладів загальної середньої освіти Харкова та Харківської області; з вітальним словом до учасників звернувся декан факультету доцент С. Литовченко, а авторами олімпіадних завдань виступили доценти кафедри історії України та кафедри історії Східної Європи Д. Журавльов і П. Єремєєв.

29 січня з нагоди 220-ї річниці відкриття Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в Харківському національному академічному театрі опери та балету імені Миколи Лисенка відбулося урочисте засідання Асамблеї вчених рад. Пам'ятним знаком та Грамотою Харківської обласної ради за сумлінну працю, високий професіоналізм і вагомий внесок у розвиток освіти та науки нагороджено кандидата історичних наук, доцента кафедри історії Східної Європи, заступника декана історичного факультету з навчальної роботи С. Кушнарьова.

30 січня професор кафедри нової та новітньої історії, доктор історичних наук, іноземний член Болгарської академії наук М. Станчев виступив із лекцією в Центральноукраїнському національному технічному університеті. У межах зустрічі, організованої за сприяння громадської організації «Об'єднання болгар «Нашите Хора»», він представив свої дослідження з історії Болгарії та українсько-болгарських відносин і взяв участь у науковій дискусії зі здобувачами та викладачами університету.

У цей же день доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології І. Шрамко взяла участь у круглому столі «Порядок

дій у випадку втрат предметів музейного зібрання внаслідок дій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України», що відбувся в м. Києві.

31 січня доцентка кафедри історії стародавнього світу та середніх віків О. Ручинська виступила з доповіддю «*Networks of Benefactors: Towards an Interpretation of Olbian Honorary Proxeny Decree for Stephanos, Son of Alexandros, from Smyrna*» на конференції епіграфістів Швейцарії «*23es Rencontres épigraphiques suisses / 23. Schweizer Epigraphisches Treffen*», що відбулася в Університеті Берна.

Протягом січня доцент кафедри історії України, кандидат історичних наук Є. Захарченко перебував на дослідницькій резиденції в INDEX. Інституті документування та взаємодії у Львові, де працював над розробленням методології дослідження великих баз даних у межах українсько-польського наукового проєкту «“Я пережив нацистів, переживу і рашистів”: Друга світова війна та Голокост у сучасному українському дискурсі про російсько-українську війну», реалізованого у співпраці з др. П. Добросельським (Варшавський університет) за підтримки програми «Для України!» Фундації науки польської; у межах резиденції Є. Захарченко провів методологічні семінари у Львові та взяв участь у науковому воркшопі в Центрі міської історії Центрально-Східної Європи.

Також упродовж січня доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Павлова та доцент кафедри історії України Д. Журавльов узяли участь в роботі журі першого туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року — 2025», доцент кафедри історії Східної Європи П. Єремеєв узяв участь в роботі журі міського конкурсу «Учитель року — 2025».

3 лютого під час урочистого засідання ректорату з нагоди 220-ї річниці відкриття Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна відзначено представників кафедри історіографії,

джерелознавства та археології історичного факультету: трудовий колектив кафедри отримав Подяку Національної академії наук України, завідувач кафедри професор С. Посохов — нагрудний знак МОН України «За наукові та освітні досягнення», професор С. Куделко — Знак пошани Харківської обласної ради «За заслуги перед Харківщиною», а викладачка О. Вовк — Подяку Харківської обласної військової адміністрації.

10 лютого відбулася установча конференція студентів 4 курсу бакалаврської освітньої програми «Історія та археологія», присвячена початку педагогічної практики; протягом 10–23 лютого понад 85 студентів історичного факультету ознайомлювалися з навчальним процесом у закладах загальної середньої освіти Харкова, проводили уроки та виховні заходи, а також опановували основи педагогічної діяльності й оформлення навчально-методичної документації.

11–12 лютого доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології І. Шрамко взяла участь у регіональному тренінгу «Соціальна роль музеїв в умовах воєнного стану», який відбувся в Полтавському краєзнавчому музеї імені Василя Кричевського.

12 лютого Центр болгаристики та балканських досліджень імені Марина Дринова Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна провів черговий науковий семінар, присвячений історії української еміграції в Болгарії міжвоєнного періоду; із доповіддю виступив кандидат історичних наук, доцент Сумського державного університету, член правління Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин В. Власенко.

14 лютого завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології проф. С. Посохов узяв участь у підсумковій колегії ЦДНТА України.

18–21 лютого професор кафедри історії Східної Європи, завідувач Навчально-дослідної лабораторії Германо-Слов'янської археологічної експедиції, член-кореспондент Германського археологічного інституту М. Любичев узяв участь у роботі колоквиуму «Поселенська археологія та археологія господарства залізного віку» («Siedlungs- und Wirtschaftsarchäologie in der Eisenzeit») на честь професора М. Майєра в Інституті доісторичної археології Вільного університету Берліна (Institut für Prähistorische Archäologie, Freie Universität Berlin).

19 лютого викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк виступила на вебінарі «Досвід біографічного картографування: харківський контекст», організованому Відділом «Україніка» імені Т. Г. Шевченка Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. Захід був приурочений до 220-річчя відкриття Харківського університету і 252-ї річниці від дня народження В. Н. Каразіна. У межах вебінару відбулася презентація історико-географічної карти «Харківщина Каразінська» (Харків, 2025).

21 лютого доцентка кафедри історії України Т. Коваленко взяла участь міжнародній науково-практичній конференції «Соціальні та правові аспекти протидії колабораційній співпраці з представниками держави-агресора в умовах війни», організований Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна та Інститутом Служби безпеки України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого з доповіддю на тему: «Collaboration vs Collaborationism в Європі в роки Другої світової війни».

24 лютого в межах курсу «Новітня історія України» доцента Р. Любавського відбулася гостьова лекція кандидата історичних наук, доцента Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти П. Долганова «Голокост у західній Волині: динаміка, масштаби, особливості вивчення», під час якої було розглянуто історичний контекст і перебіг Голокосту на Волині, проблеми участі та відповідальності місцевого населення, а також питання збереження пам'яті про ці події в Україні.

25 лютого доцентка кафедри історії стародавнього світу та середніх віків О. Ручинська виступила з доповіддю «Board Game Pieces from Olbia, Tyras and Chersonesos Taurica in Cultural Context» на міжнародній конференції «Journée en l'honneur de Véronique Dasen», що відбулася в Університеті Фрібурга (Швейцарія).

26 лютого кафедра історії України організувала круглий стіл молодих учених історичного факультету «Новітня історія Криму: метаморфози пам'яті і боротьби», присвячений Дню спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя; у заході взяли участь понад 40 студентів, аспірантів і викладачів факультету, модератором виступив доцент Є. Захарченко, дискусантом — доцент Д. Журавльов, а з доповідями виступили студенти 4 курсу Г. Астахов, І. Шворак та аспірантка В. Сабадаш.

27 лютого в Центрі міської історії Центрально-Східної Європи у Львові відбулася зустріч дослідників історії Голокосту та пам'яті про Голокост в Україні, присвячена обговоренню можливостей приєднання України до Консорціуму європейської інфраструктури досліджень Голокосту (EHRI-ERIC); у заході взяли участь доценти кафедри історії України Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Р. Любавський та Є. Захарченко.

3 березня в межах «Тижня кар'єри» за ініціативи кафедри історії Східної Європи відбулася онлайн-зустріч «Диверсифікація професії історика» з випускницею історичного факультету М. Гречишкіною, яка поділилася досвідом навчання в аспірантурі, роботи у сфері освіти, екскурсійної та видавничої діяльності, а також розповіла про професійну реалізацію на посаді проєктної менеджерки у сфері ІТ та значення soft skills, здобутих під час навчання на історичному факультеті.

6 березня відбувся практичний семінар з академічної доброчесності та підготовки до захисту дипломної роботи для студентів 1 курсу магістерської програми історичного факультету, який провів доцент

кафедри історії України, адміністратор системи перевірки на плагіат StrikePlagiarism Є. Захарченко; під час заходу було розглянуто принципи академічної доброчесності, правила оформлення цитувань і посилань, види плагіату та особливості використання інструментів генеративного штучного інтелекту під час написання магістерських робіт.

7–8 березня доцент кафедри історії Східної Європи П. Єремеєв під час академічного візиту до Центру перспективних досліджень (м. Софія, Болгарія) взяв участь у науковому семінарі «The Future of Slavic / Transnational Studies in the Context of Eastern Europe. Sustaining Ukrainian Scholarship Workshop», присвяченому обговоренню перспектив розвитку українських і східноєвропейських студій та сучасних методологічних підходів у галузі славістики й транснаціональних досліджень.

8 березня в межах діалогової платформи «Місто на лінії» завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології проф. С. Посохов узяв участь у дискусії «Міфи міста і його мешканців». Діалогова платформа створена для обговорення складних питань міської ідентичності, пам'яті, ролі мистецтва. Проєкт ініційовано Харківським ЛітМузеєм, Харківським Медіа Хабом та Центром дослідження міжетнічних відносин Східної Європи.

12 березня доцентка кафедри історії стародавнього світу та середніх віків О. Ручинська як представниця України в Керівному комітеті програми GameTable COST Action CA22145 взяла участь у міжнародній конференції «Computational Techniques for Tabletop Games Heritage: Cultural Heritage of Games (WG2 — GP2 Meeting)», що відбулася в Національному музеї історії Азербайджану. У межах конференції було розглянуто актуальні питання збереження культурної спадщини давніх ігор. Особливу увагу у своїй доповіді доцентка приділила проблематиці дослідження та збереження ігрової спадщини на території Півдня України (Північного Причорномор'я).

17 березня викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк отримала подяку 40 окремої артилерійської бригади імені Великого князя Вітовта Збройних сил України за волонтерську діяльність.

17–21 березня доцент кафедри історії Східної Європи П. Єремєєв узяв участь у роботі Весняної школи «Порівняльний аналіз релігійних метафор», організованої в межах проєкту «Metaphors of Religion» Центру релігійних досліджень Рурського університету в Бохумі, під час якої обговорювалися когнітивні підходи до аналізу метафор та методики дослідження біблійних і коранічних текстів.

19 березня відбувся науковий семінар Центру болгаристики та балканських досліджень імені Марина Дринова, присвячений презентації бібліографічного покажчика «Vasili Nazarovici Karazin: Biobibliografie»; із доповіддю виступила заступниця директора Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Тронька О. Вовк, у семінарі також узяв участь голова редакційної колегії видання, завідувач кафедри історіографії, джерелознавства і археології, професор С. Посохов.

У цей же день в межах кураторської години (куратор — доцентка кафедри О. Павлова) для студентів третього курсу групи ІС-31 відбулася зустріч із випускницею історичного факультету, учителькою історії та соціальною педагогинею Харківського ліцею № 103 Харківської міської ради К. Ільїною (Сериковою), під час якої вона поділилася спогадами про навчання на факультеті та досвідом професійної діяльності в закладі загальної середньої освіти.

У цей же день студенту 4 курсу історичного факультету Я. Утенку призначено стипендію Президента України — одну з найпрестижніших державних іменних стипендій, що надається за особливі успіхи в навчанні та науковій діяльності.

25 березня доцент кафедри історії України Д. Журавльов і доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Павлова відзначені подякою ректора Харківської академії неперервної освіти за роботу в журі першого туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року — 2025».

26 березня на історичному факультеті за ініціативи кафедри нової та новітньої історії в межах «Тижня кар'єри» відбулася зустріч з доктором історичних наук, професором, іноземним членом Болгарської академії наук М. Станчевим, під час якої було обговорено особливості системи освіти в Болгарії та можливості, що відкриваються перед студентами.

У цей же день в межах «Тижня кар'єри» відбулася онлайн-зустріч із випускником історичного факультету, учителем історії ліцею № 116 м. Харкова І. Володіним, який представив доповідь-презентацію «Виклики сьогодення в роботі вчителя-історика» та поділився досвідом викладання в закладах загальної середньої освіти, зокрема особливостями роботи харківської метрошколи.

27 березня в межах «Тижня кар'єри» за ініціативи кафедри історії Східної Європи відбулася онлайн-зустріч «Family History: від теорії до бізнес-ідей» зі спікеркою О. Воротинцевою — випускницею історичного факультету, приватною дослідницею у сфері генеалогії та засновницею генеалогічної компанії «Memory of centuries», під час якої було обговорено особливості роботи з архівними джерелами, перспективи розвитку генеалогічних досліджень і можливості реалізації проєктів у сфері сімейної історії.

У цей же день на історичному факультеті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в онлайн-форматі відбулася Всеукраїнська наукова конференція XVI Луцьовські читання «Музейні, бібліотечні та архівні сховища: історія, виклики сьогодення та інновації», у якій взяли участь фахівці музейної, архівної та бібліотечної справи з Харкова та інших міст України; під час роботи

конференції обговорювалися актуальні проблеми збереження історико-культурної спадщини, зокрема в умовах воєнного стану. Лауреатом творчої премії імені А. Ф. Луньова став професор кафедри історіографії, джерелознавства та археології С. Куделко.

27–29 березня доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології, кандидат історичних наук Є. Рачков узяв участь у Sixth Annual IU Taras Shevchenko Ukrainian Studies Conference (онлайн, США), де представив доповідь «Using Digital Technologies in the Preservation and Rethinking of Ukraine's Cultural Heritage during Wartime and Post-War Reconstruction», присвячену використанню цифрових технологій для збереження та переосмислення культурної спадщини України в умовах війни та повоєнного відновлення.

28 березня за ініціативи кафедри історії стародавнього світу та середніх віків у межах «Тижня кар'єри» на засіданні студентського наукового гуртка «AD FONTES!» із доповіддю виступив директор Харківського університетського ліцею к. і. н., доцент С. Д'ячков.

31 березня доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Павлова разом зі студенткою 1 курсу магістратури О. Воробйовою та студентом 1 курсу І. Бабаком провели зустріч з учнями 10–11 класів Мурафського ліцею Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області, під час якої ознайомили майбутніх абітурієнтів з історією Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, освітнім процесом та можливостями студентського життя на історичному факультеті.

2 квітня в межах «Тижня кар'єри» за ініціативи кафедри історії України відбулася онлайн-зустріч з координаторкою освітніх проєктів Центру міської історії Центрально-Східної Європи (Львів) І. Черкович, яка презентувала освітні ініціативи Центру, можливості співпраці та ресурси освітньої платформи «REESOURCES. Переосмислюючи Східну Європу».

8 квітня доцент кафедри історії України Є. Захарченко взяв участь у міжнародній конференції «Мости майбутнього: польська та українська наука для демократії та розвитку», організованій Фундацією науки польської в межах програми «Для України»; у межах четвертого конкурсу спільних українсько-польських наукових проєктів цієї програми фінансову підтримку отримав проєкт Є. Захарченка та доцента Варшавського університету П. Добросельського «“Я пережив нацистів, я переживу рашистів”: Друга світова війна та Голокост в українському дискурсі російсько-української війни», до роботи над яким також долучилася аспірантка В. Сабадаш.

У цей же день в межах профорієнтаційної роботи кафедри історіографії, джерелознавства та археології відбулася онлайн-зустріч з учнями 11-х класів Харківського ліцею № 103 Харківської міської ради, у якій взяли участь доцентка кафедри О. Павлова та студенти історичного факультету; під час заходу майбутніх абітурієнтів ознайомили з історією університету, особливостями навчання на факультеті, можливостями міжнародної мобільності та перспективами професійної реалізації випускників.

10 квітня за ініціативи кафедри історіографії, джерелознавства та археології в межах курсу «Спеціальні історичні дисципліни» відбулося практичне заняття з фалеристики, яке провів заступник генерального директора з наукової роботи Національного музею воєнної історії Слобожанщини, випускник історичного факультету В. Яковлев, під час якого було розглянуто особливості розвитку нагородних систем, специфіку фалеристичних пам'яток як музейних предметів та практичні аспекти їх дослідження і каталогізації.

11 квітня доцент кафедри історії Східної Європи П. Єремеєв був нагороджений почесною грамотою Департаменту освіти Харківської міської ради «за об'єктивне оцінювання учасників, надання професійної допомоги та створення доброзичливої атмосфери під час проведення міського конкурсу “Учитель року — 2025”».

14 квітня голова Наукової ради Центру болгаристики та балканських досліджень імені Марина Дринова, завідувач кафедри нової та новітньої історії М. Станчев і голова Опікунської ради Центру, почесний доктор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна В. Саленков узяли участь у науковій конференції «Свобода України», присвяченій місцю України в сучасній геополітиці, що відбулася в Новому болгарському університеті (м. Софія).

У цей же день викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк увійшла до складу Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини при Департаменті культури і туризму Харківської обласної державної (військової) адміністрації.

17 квітня відбувся черговий науковий семінар Центру болгаристики та балканських досліджень імені Марина Дринова Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, присвячений історії міжнародних відносин на Балканському півострові початку ХХ ст.; із доповіддю «Болгарія періоду міжнародної кризи 1908–1909 рр. в оцінках київської преси» виступив аспірант історичного факультету І. Хижняк.

25 квітня на історичному факультеті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в онлайн-форматі відбулася 78-а Міжнародна наукова конференція молодих учених «Каразінські читання» (історичні науки), у роботі якої взяли участь представники майже сорока українських та закордонних освітніх і наукових установ; за підсумками роботи секцій премією імені професора Ю. Журавського нагороджено М. Проценка, премією професора Б. Мигаля — Є. Спасьонову, а премією пам'яті Д. Шаповала — К. Кобаса.

28 квітня голова Наукової ради Центру болгаристики та балканських досліджень імені Марина Дринова, завідувач кафедри нової та новітньої історії М. Станчев і голова Опікунської ради Центру, почесний доктор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

В. Саленков зустрілися з віцепрезидентом Болгарської академії наук Е. Мутафовим та обговорили ідею встановлення в Харкові пам'ятника болгарському вченому Марину Дринову та питання розвитку українсько-болгарського наукового співробітництва.

1 травня Верховна Рада України ухвалила постанову № 4411-IX «Про присудження Премії Верховної Ради України молодим ученим за 2024 рік», відповідно до якої лауреаткою премії стала кандидатка історичних наук, викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк за дослідження «Міжнародна (ре)інтеграція української освіти в контексті деколонізації інтелектуального простору: історико-біографічний вимір (на прикладі В. Каразіна, 1773–1842)».

5 травня в межах курсу «Новітня історія України» (викладач — доцент кафедри історії України Р. Любавський) відбулися гостьова лекція професора Варшавської школи економіки В. Моравського, а також професорки Харківської державної академії культури та Варшавської школи економіки І. Шандри.

5–9 травня доцентка кафедри історії стародавнього світу та середніх віків О. Ручинська взяла участь у міжнародній міждисциплінарній конференції САА 2025 «Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology. GameTable: Bridging Disciplines for Heritage Games», яка відбувалася в Афінах. Вона підготувала доповідь про унікальну знахідку — коптську настільну гру з Херсонеса Таврійського: «Coptic game board from Chersonesos Taurica and the experience of 3D reconstruction». Разом із колегами з Нідерландів та Італії вони відновили правила гри та створили її 3D-реконструкцію (співавтори Walter Crist, Francesca Condorelli).

5–29 травня на історичному факультеті відбувся конкурс наукових робіт молодих учених, присвячений 220-річчю заснування ХНУ імені В. Н. Каразіна. Переможцями стали: у номінації «Історія Східної Європи» — Артем Тищенко (I місце), Григорій Воеводін (II місце),

Єлизавета Малік (III місце); у номінації «Історія України» — Єлизавета Спасьонова (I місце), Ірина Шворак (II місце), Марат Величко (III місце); у номінації «Історіографія, джерелознавство та археологія» — Ангеліна Бороніна (I місце), Олена Тихонова (II місце), Юрій Устименко (III місце).

6 травня — 31 серпня у Музеї археології діяла виставка «Древній Гелон єднає. Презентація досліджень 2022–2025 років», присвячена 20-річчю співробітництва Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та історико-культурного заповідника «Більськ». Під час відкриття виставки відбулась презентація збірника наукових статей «Археологічні дослідження Більського городища — 2023».

6–12 травня аспірантка кафедри історії України В. Сабадаш узяла участь у роботі журі III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук України (секція «Історичне краєзнавство»), що відбувся в онлайн-форматі.

7 травня в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна відбулося міждисциплінарне інтерактивне заняття для учнів шкіл Харкова та області з нагоди Дня Європи, організоване спільно з Харківською обласною Малою академією наук у межах проєкту «Східноукраїнський центр європейських досліджень»; у заході взяли участь доцент кафедри нової та новітньої історії Д. Ченчик, професор Д. Миколенко та доцентка кафедри міжнародних відносин О. Черненко.

12–13 травня завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології, проф. С. Посохов, та доцентка цієї ж кафедри Ю. Кісельова взяли участь у міжнародній науковій конференції «Urban and Land Heraldry of Nineteenth-Century Europe. The Kingdom of Poland and Contexts», що відбулася на базі Університету кардинала Стефана Вишинського у Варшаві та була організована в межах наукового міжнародного проєкту «Джерела геральдики міст Королівства Польського: від витоків до рецепції» (керівник Артур Горак).

18 травня аспірант кафедри історіографії, джерелознавства та археології В. М. Яковлев отримав Подяку Голови Харківської обласної військової адміністрації за вагомий внесок у розвиток музейної справи, збереження історико-культурної спадщини українського народу, високий професіоналізм та з нагоди Міжнародного дня музеїв.

23 травня історичний факультет, Студентське наукове товариство та Центр болгаристики і балканських досліджень імені Марина Дринова Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна провели міжнародну конференцію «XXI Кирило-Мефодіївські читання» на тему «Інтеграційні та дезінтеграційні процеси у Центральній-Східній Європі», у якій взяли участь науковці з України, Польщі та Угорщини.

26–28 травня з нагоди 220-річчя історичного факультету за ініціативою студентського активу — Студентської ради, Наукового товариства та Профбюро — відбулася серія відкритих лекцій викладачів факультету, присвячених різним аспектам історії, археології та історіографії.

29 травня відбулася зустріч з краєзнавцем, музеєзнавцем, художником Іваном Юхном, яка була організована кафедрою історіографії, джерелознавства та археології (відповідальні: доц. О. Павлова та студент 2 курсу І. Бабак) спільно із краєзнавчим музеєм Мурафського ліцею.

29–30 травня доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології І. Шрамко взяла участь у міжнародній науковій конференції «XL Люблінська конференція. Археологічні дослідження у Східно-Центральній Польщі, Західній Білорусі та Україні у 2024 році» (м. Люблин, Польща). У рамках спільної роботи Каразінського університету з інститутом палеогеноміки Тартуського університету над науковим проєктом було проголошено доповідь «Давня ДНК розкриває історію населення України на рубежі бронзового та залізного віків».

30 травня відбулося урочисте святкування Дня історичного факультету.

У цей же день аспірант кафедри історії України С. Лунін отримав нерезидентську дослідницьку стипендію Центру міждисциплінарних українознавчих студій «Denkraum Ukraine» при Університеті Регенсбурга (ФРН).

У травні аспірант кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. В. Калугін пройшов сертифікацію і став супервізором для учителів історії закладів загальної середньої освіти Харкова.

1 червня у форматі онлайн розпочалася навчальна музейно-архівна практика студентів 2 курсу історичного факультету (керівники — проф. Ю. Волосник, доценти Д. Журавльов і О. Павлова), у межах якої 1–3 липня за ініціативи кафедри історіографії, джерелознавства та археології було проведено науково-практичний семінар «Музейні, архівні, бібліотечні установи Харкова: історія та сучасність» за участі фахівців музейної, архівної та бібліотечної справи міста.

1–21 червня вперше після початку повномасштабної війни відбулася польова археологічна практика для студентів історичного факультету під керівництвом доцента кафедри історіографії, джерелознавства та археології В. Скирди. Практика відбувалася в Закарпатській області відповідно до угоди про співпрацю з Ужгородським національним університетом.

1–30 червня доцент кафедри історії України Р. Любавський був стипендіатом віртуальної дослідницької резиденції Центру перспективних досліджень Голокосту імені Джека, Джозефа і Мортона Манделя Меморіального музею Голокосту США (м. Вашингтон, США).

2–6 червня доцентка кафедри історії стародавнього світу та середніх віків О. Ручинська здійснила візит до Університету Клагенфурта

(Австрія) в межах програми Erasmus+, де прочитала лекції з історії та культури Північного Причорномор'я та взяла участь в археологічних і музейних заходах.

3–23 червня доцент кафедри історії України Є. Захарченко перебував на дослідницькій резиденції у Варшавському університеті, де спільно з доцентом Інституту культури польської Варшавського університету П. Добросельським працював над реалізацією українсько-польського наукового проєкту «“Я пережив нацистів, я переживу рашистів”: Друга світова війна та Голокост в українському дискурсі російсько-української війни», що здійснюється за підтримки програми «Для України» Фундації науки польської.

5 червня доцентка кафедри нової та новітньої історії Т. Коваленко та аспірантка кафедри нової та новітньої історії В. Кошельник взяли участь у X Міжнародній науковій конференції «Oblicza wojny — wojna i pamięć» («Обличчя війни. Війна і пам'ять»), м. Лодзь (Польща) та виступили з доповідями онлайн. Т. Коваленко представила тему «Ukrainian War Paintings and Posters as a Factor in Shaping the Memory of the Russian-Ukrainian War» («Українські воєнні картини та плакати як чинник формування пам'яті про російсько-українську війну»). В. Кошельник виступила з доповіддю на тему «Між сатирою та пропагандою: Перша світова війна на сторінках німецьких сатиричних журналів у 1919–1933 рр.».

5–6 червня доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології, Є. Рачков взяв участь у 10-й міжнародній конференції «Обличчя війни — Війна і пам'ять» (Інститут історії Лодзького університету, Польща), де представив доповідь «Challenges to the Preservation of Ukraine's Cultural Heritage During the Russo-Ukrainian War: Expert Reflections», присвячену попереднім результатам наукового проєкту «МІСТО І ВІЙНА».

У ці ж дні аспірантка кафедри історії України В. Сабадаш узяла участь у міжнародній науковій конференції «Пам'ять, війна і соціальна згуртованість: об'єднуючи і роз'єднуючи», що відбулася в Університеті Східної Фінляндії (м. Міккелі, Фінляндія), де представила доповідь «Криве дзеркало: конструювання образу Росії в сучасному українському медіа-дискурсі».

11 червня у межах проєкту «МІСТО І ВІЙНА 2.0» відбулася онлайн-розмова «Документування російсько-української війни: Телеграм-архів та цифрові свідчення» за участі Т. Назарука — керівника проєктів з цифрової історії Центру міської історії Центрально-Східної Європи, координатора проєкту «Телеграм-архів війни». Модератор: доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології Є. Рачков.

20 червня відбулися Наукові читання пам'яті професора В. Кадєєва «Античний світ і Середні віки», присвячені вшануванню видатного дослідника історії та археології античних держав Північного Причорномор'я, під час яких було представлено доповіді з проблем античної та середньовічної історії, історіографії та археології.

23 червня у межах проєкту «МІСТО І ВІЙНА 2.0» відбулася онлайн-розмова «Фіксує сучасність: досвід документування повномасштабного російського вторгнення в Україну» за участі А. Вилегали — соціологині, усної історикині, доцентки Інституту філософії та соціології Польської академії наук (Польща). Модераторка: доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології Ю. Кісельова.

26–29 червня в Ужгороді відбулася конференція RUTA-2025 «Imagination: New Visions and Connections». У рамках цієї конференції доцентки кафедри історіографії, джерелознавства та археології В. Іващенко та Ю. Кісельова представили результати проєкту «Рух на Захід: українські вчені в умовах вимушеної міграції (2014–2024)», доцентка кафедри нової та новітньої історії Т. Коваленко взяла участь у Круглому

столі «Асиметрична дисонансна пам'ять: польсько-українська історія та спадщина після повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну» з темою доповіді «Польська культурна спадщина у міському просторі прифронтового Харкова».

27 червня доцентка кафедри історії стародавнього світу та середніх віків О. Ручинська взяла участь у міжнародній конференції «Journée d'études CBR dédiée à Monsieur le Professeur Jürgen von Ungern-Sternberg», яка була організована науково-освітнім об'єднанням університетів Верхнього Рейну (CBR) (Basel, Freiburg im Breisgau, Mulhouse and Strasbourg). Вона виступила з доповіддю, присвяченою темі взаємозв'язку сакрального та влади крізь призму організації та фінансування релігійних свят у Херсонесі Таврійському «The Sacred and Power: On the Question of Funding Agonistic Festivals in Chersonesos Taurica».

1–21 липня тривала краєзнавча виробнича практика студентів 3 курсу історичного факультету, яка традиційно відбувається на базі університетського Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька.

7 липня завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології С. Посохов і професор цієї ж кафедри С. Куделко на запрошення Надзвичайного і Повноважного Посла Франції в Україні п. Гаеля Вейсєра взяли участь в урочистому прийомі з нагоди Національного свята Французької Республіки.

7–11 липня доцент кафедри історії України Є. Захарченко взяв участь у літній програмі «Нові перспективи вивчення та викладання Голокосту в Україні та Румунії», організованій Меморіальним музеєм Голокосту США спільно з Університетом Олександру Іоана Кузи в Ясах та Національним інститутом дослідження Голокосту в Румунії імені Елі Візеля, де представив українсько-польський науковий проєкт «“Я пережив нацистів, я переживу рашистів”: Друга світова війна та Голокост в українському дискурсі російсько-української війни».

8–21 липня на базі Історико-культурного заповідника «Більськ» Полтавської обласної ради була проведена археологічна практика для студентів історичного факультету (керівник практики І. Шрамко). Основним об'єктом дослідження стало житло IV ст. до н. е. на Східному укріпленні городища, роботами на якому керував співробітник музейного комплексу університету к. і. н. С. Задніков. Студенти також ознайомились з роботою заповідника, його структурою, камеральною лабораторією, роботою реставраторів та зберігача фондів. Скіфська археологічна експедиція університету під керівництвом І. Шрамко досліджувала культовий комплекс VI ст. до н. е. на Західному укріпленні.

12 липня в Києві під егідою Національної спілки краєзнавців України відбулися заходи з відзначення 110-річчя Героя України, академіка НАН України П. Тронька, у яких взяла участь викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології, заступниця голови Харківського відділення НСКУ О. Вовк.

21–25 липня доцент кафедри історії Східної Європи П. Єремєєв узяв участь у XI Всесвітньому конгресі Міжнародної ради з центрально- та східноєвропейських студій (ICCEES), що відбувся в Лондоні (University College London), де виступив із доповіддю «Studying Confessionalisation before the Emergence of the Term: Early Modern Orthodox Brotherhoods in Church Historiography of the 19th — early 20th centuries» та долучився до роботи панелі «Confessionalization in East Europe. Intellectual History of Byzantine-Rite Christianity in the Polish-Lithuanian Commonwealth» як дискусіант.

15 серпня завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології професор С. Посохов і викладачка цієї ж кафедри О. Вовк узяли участь у публічному обговоренні культурно-мистецького проєкту «Місце спротиву: проєкти інфраструктури металургійного комбінату «Азовсталь»», який реалізується ЦДНТА України спільно з партнерами за підтримки Українського культурного фонду. Захід відбувся у Харківському дипломатичному клубі.

18–22 серпня доцентка кафедри історії України А. Ховтура взяла участь у круглому столі «War, Ecocide and Beyond: Historizing Ukraine's Environment» у межах конференції ESEH2025 (м. Уппсала, Швеція), де обговорювалися проблеми дослідження українського довкілля та сучасні підходи до аналізу екологічних наслідків війни.

19 серпня доцентка кафедри історії стародавнього світу та середніх віків О. Ручинська прочитала онлайн-лекцію «Board Games on the Northern Black Sea Coast in Greco-Roman and Medieval Times» під час вебінару «Культурна спадщина ігор» (The Cultural Heritage of Games Webinar), організованого Лейденським університетом.

У цей же день кафедра історіографії, джерелознавства та археології взяла участь у підготовці та проведення вечора пам'яті художниці Н. Вербук, засновниці премії імені А. Ф. Луньова для учасників «Луньовських читань», які щорічно відбуваються на історичному факультеті.

20 серпня викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк на запрошення відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка прочитала лекцію «Десять відкриттів харківських дослідників, які змінили уявлення про світ». Захід відбувся в очному форматі.

22 серпня виповнилося 90 років українському історичному, педагогу та досліднику, багаторічному заступнику декана з навчальної роботи історичного факультету Михайлу Захаровичу Бердугі. З нагоди ювілею він був нагороджений відзнакою голови Харківської обласної ради.

24–30 серпня у Кракові відбувся XXIII Всесвітній конгрес Міжнародної асоціації істориків релігії (IAHR), у межах якого доцент кафедри історії Східної Європи П. Єремєєв представив доповідь «Біблійні алюзії, релігійна полеміка та орієнталізм: Схід як метафора в православній церковній історіографії (XIX — початок XX ст.)».

27 серпня у межах проекту «MISTO I ВІЙНА 2.0» відбулася презентація книги Gabowitsch M., Homanyuk M., and Austrian Science Fund funder. *Monuments and Territory: War Memorials in Russian-Occupied Ukraine*. Budapest: Central European University Press, 2025. Учасники: М. Габович — історик і соціолог, професор багатомовних і транснаціональних пострадянських студій Університету Йоганна Гутенберга в Майнці (Німеччина); М. Гоманюк — соціолог і географ, доцент кафедри географії та екології Херсонського державного університету, голова Херсонського відділення Соціологічної асоціації України, художній керівник Kherson Theatre Lab. Модератор: доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології Є. Рачков.

17 вересня у межах проекту «MISTO I ВІЙНА 2.0» відбулася онлайн-розмова «Sarajevo Under Siege: Cultural Resistance and the City as a Living Monument — Voices of Defiance» за участі К. Зіні — засновниці та директорки Kuma International, Центру візуального мистецтва постконфліктних суспільств у Сараєві (Боснія і Герцеговина). Модераторка: викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк.

19 вересня в Центрі міської історії Центрально-Східної Європи (Львів) відбувся науковий семінар «Я пережив нацистів, переживу і рашистів: Друга світова війна та Голокост у сучасному українському дискурсі про російське вторгнення», співорганізатором якого виступила кафедра історії України; у заході взяли участь в. о. завідувача кафедри Р. Любавський та доцент Є. Захарченко, який представив результати українсько-польського дослідницького проекту.

24 вересня в межах курсу «Чинники успішного працевлаштування за фахом» відбулася зустріч із випускницею кафедри історіографії, джерелознавства та археології Оксаною Філіповою, яка розповіла про свою роботу в Державному архіві Харківської області, окреслила можливості застосування знань із документації та архівної справи у сфері тестування програмного забезпечення та поділилася досвідом створення цифрового контенту.

25 вересня у межах проекту «МІСТО І ВІЙНА 2.0» відбулася онлайн-розмова «Особистості літературних 1920-х у настільних іграх Харківського ЛітМузею» за участі М. Куценко — кандидатки філологічних наук, завідувачки науково-освітнього відділу Харківського літературного музею, кураторки колекції 1920-х рр., авторки музейних настільних ігор. Модераторка: викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк.

У цей же день для студентів 1 курсу в межах навчального курсу «Історична географія та історичне краєзнавство» (викладач — доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Павлова) відбулася гостьова лекція «Віртуальні тематичні проекти ХДНБ імені В. Г. Короленка на допомогу студенту історика» завідувачки відділу «Україніки» ім. Т. Г. Шевченка ХДНБ ім. В. Г. Короленка Ю. Уткіної та співробітників відділу С. Бикової, М. Усик. Під час лекції першокурсники ознайомилися з бібліотечними ресурсами та можливостями користування фондами бібліотеки в умовах воєнного часу.

В цей же день у Харкові відбувся урочистий захід з нагоди Всесвітнього дня туризму та Дня туризму в Україні, під час якого викладачку кафедри історіографії, джерелознавства та археології, заступницю директора Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька О. Вовк нагороджено Подякою голови Харківської обласної ради за вагомий внесок у розвиток туризму.

25–27 вересня в м. Оттава (Канада) відбувся 19-й щорічний Danyliw Research Seminar on Contemporary Ukraine, у роботі якого взяла участь аспірантка кафедри історії України В. Сабадаш, представивши доповідь «From Brothers to Enemies: Visualizing Russian-Ukrainian Relations (1954–2025)».

25–29 серпня доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології І. Шрамко у рамках роботи над науковим проектом

з палеогенетики взяла участь у міжнародній науковій конференції «11-й Міжнародний симпозіум з біомолекулярної археології» (м. Турин, Італія).

У **вересні** студентам історичного факультету І. Погрібняку, А. Тищенко та Л. Кузьменко призначено іменні академічні стипендії Президента України та Верховної Ради України на I семестр 2025/2026 навчального року за високі досягнення в навчанні.

1 жовтня викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк обрана головою Харківського відділення Національної спілки краєзнавців України.

3 жовтня у межах проекту «МІСТО І ВІЙНА 2.0» відбувся вебінар «МІСТО І ВІЙНА: трансформації культурного ландшафту». Модератори: С. Посохов, А. Харченко. Учасники вебінару: М. Балишев (Центральний державний науково-технічний архів України), К. Кравченко (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), О. Кравченко (Український католицький університет), Д. Мерай (Ньюкаслський університет, Сполучене Королівство), І. Поднар (Загребський університет, Хорватія), С. Посохов (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), Є. Рачков (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), М. Флорін (Мережа Макса Вебера, Східна Європа, Німеччина), А. Харченко (Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського).

У цей же день доцент кафедри Історії України Г. Рій узяв участь у дистанційному форматі у Всеукраїнській науковій конференції «Проблеми дослідження українського визвольного руху ХХ століття» (Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України), де представив доповідь «Іспанський напрям діяльності Антибільшовицького блоку народів (1950–1957)», присвячену аналізу контактів та інформаційно-політичної діяльності АБН у контексті міжнародної антикомуністичної співпраці в період холодної війни.

2–4 жовтня доцент кафедри Історії України Г. Рій узяв участь у дистанційному форматі в «Dmytro Shtohryn International Ukrainian Studies Conference» в Іллінойському університеті в Урбана-Шампейн, де виступив із доповіддю «The Struggle of National Movements of Native Ethnic Minorities of Russia in Armed Forces of Ukraine for their Independence», у якій проаналізував участь представників корінних народів Росії в лавах Збройних сил України та їхню боротьбу за національне визволення в умовах російсько-української війни.

6 жовтня — 23 листопада студенти другого курсу магістратури освітньої програми «Історія та археологія» проходили педагогічну практику на базі ліцеїв та коледжів м. Харкова, де вони провели низку уроків і виховних заходів, а також працювали на кафедрах історичного факультету як помічники лекторів.

13 жовтня для студентів 4 курсу в рамках спецкурсу «Колекціонування, атрибуція та оцінювання пам'яток історії та культури» (викладач — доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Павлова) відбулася гостьова лекція завідувачки фондами Музею археології ХНУ імені В. Н. Каразіна А. Андрусишиної на тему «Колекції Музею археології: з досвіду створення, фондування, популяризації».

15–17 жовтня в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» відбулася міжнародна конференція «Ad fontes», присвячена 410-літтю Академії, у роботі якої взяли участь науковці з України, Австрії, Італії, Канади, Німеччини, Польщі, Румунії та США; з доповіддю на конференції виступила професорка кафедри історії України Л. Посохова.

16 жовтня студентам 2 курсу в рамках курсу «Основи музеєзнавства та мистецтвознавства» (викладач — доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Павлова) в. о. директорка Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова О. Сошнікова та завідувачка відділу музею О. Лисенко виступили з доповіддю «Проект

«Слобожанський код. Українська вишивка» як інструмент популяризації музейної колекції».

16–17 жовтня в Софії відбулася міжнародна конференція «Інше обличчя війни», організована Інститутом історичних досліджень та Науковим архівом Болгарської академії наук, у якій взяли участь викладачі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; членом організаційного комітету виступив доцент С. Страшнюк, а з доповідями виступили професори М. Станчев, С. Потрашков, Д. Миколенко, доценти С. Страшнюк і Т. Коваленко.

17 жовтня у межах проєкту «МІСТО І ВІЙНА 2.0» відбувся вебінар «МІСТО І ВІЙНА: персоналії в міському просторі та історичній пам'яті». Модераторка: О. Вовк. Учасники вебінару: О. Вовк (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), М. Гоманюк (Херсонський державний університет), О. Журба (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара), К. Семенюк (Минуле / Майбутнє / Мистецтво), В. Холодок (ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму»), О. Янкул (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

18–25 жовтня студентки бакалаврської програми «Історія та археологія» історичного факультету взяли участь у першому етапі німецько-франко-української програми обмінів «Діалог слідів» (Spurendialog), присвяченої історії примусової праці в часи нацизму; участь у програмі під керівництвом доцента кафедри історії України Є. Захарченка взяли О. Іванюк, Д. Кобзар, В. Лашенко, В. Різніченко, А. Звада, Є. Спасьонова та Є. Малік.

21 жовтня доцент кафедри історії Східної Європи П. Єремєєв узяв участь у віртуальному симпозіумі DUSS Virtual Symposium, організованому Університетом Альберти (Канада) в межах ініціативи Disrupted Ukrainian Scholars and Students, де представив доповідь «Historical Representations of Ukrainian Lands by Kyiv Theological Academy Professors (Second Half of 19th — Early 20th Century)».

22 жовтня викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк виступила з пленарною доповіддю «Alma Mater в біографії Олександра Опанасовича Потебні: інтелектуальний простір та неперервність пам'яті» на відкритті Міжнародної наукової конференції, присвяченої 190-річчю від дня народження О. О. Потебні. Конференція відбувалася на філологічному факультеті Каразінського університету у змішаному форматі.

23 жовтня у виставковій залі Музею археології відбулось відкриття тимчасової виставки «Археологія в кадрі. Оцифрована спадщина дослідників Харківського університету».

У цей же день для студентів 2 курсу в межах курсу «Основи музеєзнавства та мистецтвознавства» (викладач — доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Павлова) відбулася гостьова лекція завідувачки відділу науково-освітньої роботи Харківського художнього музею на тему: «Науково-освітній напрям роботи музею: на прикладі діяльності Харківського художнього музею».

24 жовтня доцент кафедри історії Східної Європи П. Єремеєв представив результати своїх досліджень на щорічному конгресі Асоціації славістичних, східноєвропейських та євразійських досліджень (ASEEES), виступивши з доповіддю «Early Modern Orthodox Brotherhoods in Church Historiography of the Long 19th Century: Confessionalisation, National Identity, and Methodological Change».

27 жовтня та 10 листопада для студентів 4 курсу та магістрів 1-го року навчання, що слухають спецкурси «Колекціонування, атрибуція та оцінювання пам'яток історії та культури» та «Історія художніх стилів (проблеми атрибуції пам'яток історії та культури» (викладач — доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Павлова), дві гостьові лекції прочитав художник-реставратор 2-ї категорії Харківської філії Національного науково-

дослідного реставраційного центру України Д. Філатов на теми: «Робота реставратора. Збереження музейно-архівних пам'яток» та «Реставрація: документація, атрибуція та методики».

29 жовтня викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк виступила з доповіддю «Доля вченого крізь призму бібліографії: приклад Василя Назаровича Каразіна (1773–1842)» на засіданні Харківського історико-філологічного товариства, присвяченому історіографії досліджень життя та діяльності засновника Харківського університету.

31 жовтня за ініціативи кафедри історіографії, джерелознавства та археології відбулася віртуальна екскурсія студентів історичного факультету до Центрального державного науково-технічного архіву України, яку в межах курсу «Архівознавство» провела провідна спеціалістка відділу використання інформації документів ЦДНТА України К. Котенко.

У цей же день за ініціативи кафедри історіографії, джерелознавства та археології в межах курсу «Основи джерелознавства» відбулася зустріч студентів історичного факультету зі співробітницями відділу «Україніка» імені Т. Шевченка Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Короленка, присвячена питанням бібліотечної евристики та використанню довідково-бібліографічних ресурсів бібліотеки.

Жовтень–грудень доцентка кафедри нової та новітньої історії Т. Коваленко була запрошеною дослідницею в межах спільної програми Університету Співдружності Вірджинії та Центру Девіса Гарвардського університету, США (онлайн).

5 листопада у межах проєкту «МІСТО І ВІЙНА 2.0» відбувся вебінар «МІСТО І ВІЙНА: трансформації міських образів та метафор». Модераторка: Ю. Кісельова. Учасники вебінару: А. Боженко (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна; Інститут

історії та культури Східної Європи імені Лейбніца, Німеччина), О. Довгополова (Київська школа економіки), П. Єремєєв (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), О. Красько (Інститут філософії та соціології Польської академії наук, Польща), Л. Кузьменко (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), К. Петрова (Запорізький національний університет), І. Пятницькова (Донецький національний університет імені Василя Стуса), О. Рябченко (Кембриджський університет, Коледж Ісуса, Сполучене Королівство), О. Харлан (Бердянський державний педагогічний університет, м. Запоріжжя), О. Чаговець (Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова).

5–8 листопада викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк перебувала з робочим візитом в Університеті Пассау (Німеччина), де прочитала лекції «Living in Kharkiv during Russian-Ukrainian War» та «Vasyl Karazin: A Distinguished Enlightener and Scientist (Ukrainian Scientific and Public Thought in the European Context)», а також обговорила перспективи подальшої українсько-німецької наукової співпраці.

6–7 листопада історичний факультет Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна виступив співорганізатором V Всеукраїнських Яворницьких наукових читань, присвячених 170-річчю з дня народження академіка Д. Яворницького, що відбулися на базі Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

11 листопада за ініціативи кафедри історії України відбулася гостьова лекція для студентів історичного факультету провідної наукової співробітниці Інституту історії України НАН України, докторки історичних наук, професорки О. Ковалевської «“Grand Tour” річпосполитського шляхтича: маршрути освітніх подорожей XVII–XVIII ст.», присвячена культурно-освітньому феномену шляхетських мандрів Європою.

У цей же день за ініціативи кафедри історіографії, джерелознавства та археології, в межах навчальної дисципліни «Історична географія та історичне краєзнавство» (викладач — Є. Рачков), відбулася гостьова лекція докторки філософії, асоційованої членкині наукової лабораторії GRHis (дослідницька група з історії) Руанського університету (Франція), випускниці історичного факультету Каразінського університету Ю. Конівої «Сучасні методи історичної географії та дослідження Слобідської України в ранньомодерний період».

13 листопада в межах проєкту «МІСТО І ВІЙНА 2.0» відбувся вебінар «МІСТО І ВІЙНА: трансформації символічного простору та культурної спадщини». Модератор: Є. Рачков. Учасники вебінару: С. Білівненко (Запорізький національний університет), І. Волошина (Індіанський Університет, США), М. Доценко (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), М. Курушина (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), С. Муравська (Національний університет «Львівська політехніка»), Я. Примаченко (Інститут історії України НАН України; Принстонський університет, США), Є. Рачков (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), Н. Темірова (Донецький національний університет імені Василя Стуса), А. Яшук (Національний музей історії України).

У цей же день за ініціативи кафедри історії України в межах курсу «Новітня історія України» (викладач — доцент Р. Любавський) відбулася гостьова лекція старшої наукової дослідниці з українських студій імені М. Зерова Університету Мельбурна, випускниці історичного факультету Каразінського університету І. Скубій, присвячена стратегіям виживання та повсякденному досвіду людей під час Голодомору 1932–1933 рр.

17 листопада команда студентів історичного факультету отримала Гран-прі конкурсу студентської творчості «Alma Mater–2025» за найкращий і найвидовищніший виступ. Також журі нагородили факультет окремою відзнакою «За піднесення національної ідеї та збереження ідентичності».

18 листопада за участі декана історичного факультету С. Литовченка і викладачки кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк відбулася передача до фондів Харківського історичного музею імені М. Ф. Сумцова комплексу інтерв'ю з ветеранами ракетно-космічної галузі Харкова. Матеріали зібрали студенти історичного факультету в межах краєзнавчої виробничої практики.

20 листопада доцентки кафедри історіографії, джерелознавства та археології Ю. Кісельова та В. Іващенко взяли участь в онлайн-колоквиумі Інституту вивчення тоталітаризму імені Ганни Арендт у Дрездені «Під тиском. Атаки на академічну свободу в демократії та диктатурі», присвяченому загрозам академічній свободі та становищу науковців у групі ризику по всьому світу. Вони представили проєкт «Рух на Захід: українські науковці в умовах вимушеної міграції (2014–2024)» та виступили з доповіддю «Між місією та вразливістю: досвід переміщених українських науковців у період російсько-української війни».

26–28 листопада на міжнародній конференції в Парижі (Université Paris Nanterre) «Tesserae, tabellae et sortes dans le monde romain», присвяченій вивченню функцій і значення невеликих предметів (tessera, tabella, sors) у Стародавньому Римі, доцентка кафедри історії стародавнього світу та середніх віків О. Ручинська представила аналіз функціонального призначення кістяної пластинки (тесери) з Херсонеса Таврійського.

28 листопада на історичному факультеті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна відбулася 43-я Міжнародна краєзнавча конференція молодих учених «Історія та сьогодення краєзнавчих студій», приурочена до 100-річчя організаційного оформлення краєзнавчого руху в Україні, у роботі якої взяли участь представники понад двадцяти наукових і освітніх установ; за підсумками конференції преміями відзначено студентів факультету І. Бабака, О. Тихонову та В. Меркулова.

30 листопада викладачка кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Вовк здобула грант Інституту гуманітарних наук у м. Відень (Австрія) за програмою «Documenting Ukraine» на виконання дослідження «Українські пам'яткоохоронці в умовах російської військової агресії: професійні досвіди, особисті історії, візії майбутнього».

2 грудня у межах проєкту «МІСТО І ВІЙНА 2.0» відбулася презентація вебресурсу «Посібник з цифрової історії» за участі О. Віри — докторки філософії, старшої викладачки кафедри історії Гуманітарного факультету Українського католицького університету. Модератор: доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології Є. Рачков.

4–6 грудня 2025 р. відбулася міжнародна конференція «Україна і Польща вісімнадцятого століття в текстах і документах епохи: суспільство, культура, мистецтво», у роботі якої взяли участь науковці з України, Польщі, Канади, Німеччини та США; з доповіддю на конференції виступила професорка кафедри історії України Л. Посохова.

6 грудня на щорічній конференції Академії наук вищої школи України доктор історичних наук, професор, професор кафедри стародавнього світу та середніх віків С. Лиман був обраний академіком АНВШУ (відділення історії).

8–15 грудня студенти історичного факультету Д. Курганова, Р. Курганов, О. Тихонова, Ю. Устименко в межах Тижня історії та права прочитали лекції для учнів Харківського ліцею № 150 Харківської міської ради Харківської області на базі школи в метро «Перемога». Співорганізатором заходу виступила кафедра історіографії, джерелознавства та археології.

18 грудня у межах проєкту «МІСТО І ВІЙНА 2.0» відбулася онлайн-розмова «Оптика web/digital антропології в соціологічних студіях: вивчення феномена “дому” в часи війни» за участі А. Петренко-Лисак —

кандидатки соціологічних наук, доцентки кафедри галузевої соціології факультету соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Модераторка: доцентка кафедри історіографії, джерелознавства та археології Ю. Кісельова.

У листопаді та грудні аспірант кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. В. Калугін брав участь у міському та обласному етапах Всеукраїнського конкурсу «Учитель року».

Протягом року:

- відбувалися засідання студентських наукових гуртків історичного факультету: гуртка історії України (куратор — проф. Л. Посохова, староста — Є. Спасьонова), гуртка історії Східної Європи (куратор — проф. Ю. Волосник, староста — Є. Малік), гуртка кафедри нової та новітньої історії (куратор — доц. М. Крютченко, староста — А. Гребінник), гуртка історії міжнародних відносин (куратор — доц. Д. Ченчик, староста — І. Онищенко), гуртка історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін (куратор — доц. Ю. Кісельова, староста — Л. Кузьменко), гуртка археології (куратор — доц. І. Шрамко, староста — А. Чуділовська), гуртка мистецтвознавства (куратор — доц. О. Павлова, староста — О. Тихонова) та гуртка історії стародавнього світу та середніх віків (куратор — доц. О. Ручинська, староста — О. Данилова);

- відбувалися наукові заходи в межах дослідницького проекту «МІСТО І ВІЙНА 2.0: Трансформації культурних ландшафтів великих міст Сходу та Півдня України під час російсько-української війни» (<https://cityface.org.ua/>). Проект підтримано Програмою вивчення сучасної України Канадського інституту українських студій Альбертського університету. Координатори та координаторки академічної частини проекту: Євген Рачков (керівник); Марія Доценко (асистентка керівника); Ольга Вовк; Юлія Кісельова; Сергій Посохов.

Координаторки мистецької частини проєкту: Наталія Іванова (керівниця); Олена Касперович;

- професор кафедри історіографії, джерелознавства та археології С. Куделко працював у складі Топонімічної комісії та Експертної ради з присудження почесного звання «Почесний громадянин міста Харкова» при Харківському міськвиконкомі.